

[Carl P. Jensen.]

side gør man gældende, at selv da man havde den udvidede kontrolmulighed, virkede den ikke efter sin hensigt. En kontrol, der ikke kan give andet resultat end det, at en lejlighedsindehaver selv kan skønne, om han i det hele taget vil have fremlejere, er noget problematisk. Ministeren har skønnet, at fuld ophævelse af restriktionerne på dette ømtålige område vil kunne skabe et større udbud af enkeltværelser og dermed en tilsvarende øget mulighed for en større konkurrence, som i sig selv kan virke prisregulerende. Jeg vil imidlertid ikke afvise, at der kan foreligge urimelige fremlejerforhold, hvad ingen i øvrigt er ukendt med — vi kender dette fra pressen — og jeg kan heller ikke afvise, at her er et problem, som vi måske bliver nødt til at tage op.

Jeg skal efter disse bemærkninger, hvor jeg særlig har beskæftiget mig med leje-loven og de ændrede regler for huslejetilskud i forslag til lov om boligbyggeri, gøre nogle bemærkninger om det sidstnævnte forslag.

Selv om vi her vil møde en teoretisk beregning, hvorefter vi har klaret efterspørgslen efter boliger, er der alligevel grund til at understrege den højtærede boligministers bemærkninger ved dette forslags fremsættelse. Det kan ikke bestrides, at der er et utilfredsstillet boligbehov. Når man imidlertid taler om nedgang i boligbyggeriet på baggrund af usikkerheden om den kommende lovgivning, vil jeg minde om, at så vidt jeg er orienteret, melder boligministeriet udsolgt og ligger inde med yderligere ca. 25 000 ansøgninger, og der er ingen tvivl om, at dette antal vil stige. Jeg tror, det er rigtigt, når ministeren har skønnet, at det anslåede behov på 23 000 lejligheder årlig ligger i underkanten.

Ministeren har naturligvis også ret, når han siger, at selv om det ikke drejer sig om en beskæftigelseslov, er der her tale om et nøgleerhverv. Her tænkte ministeren utvivlsomt ikke alene på materialeindustrien og dette erhvervs udøvere, nej, han tænkte på den virkning, som boligbyggeriet har langt ud over denne kreds. Jeg skal nævne et meget omfattende begreb som boligmontering, der stiller krav til industri, håndværk og omsætning i en række led. Her kan enhver bare gøre op med sig selv,

om hendes eller hans erhverv eller omsætning kommer ind i billedet, når der er tale om at montere en snes tusind nye hjem.

Derfor er det forkert at opfatte vor boligproduktion som noget, der kun angår manden på byggepladsen. Det er vel også baggrunden for, at man på områder, der ikke i det daglige påagtes, interesserer sig for problemer som sæsonudjævning, rationalisering og mekanisering af byggeprocessen. Det er ikke alene — eller måske slet ikke — et spørgsmål om den ene eller den anden form for byggeri. Jeg nævner her byggeforskningens betydelige indsats, og jeg peger samtidig på, at man har overset de nødvendige forudsætninger for at opnå resultater på dette område. Det er netop noget, som byggeerhvervet i videste forstand gang på gang har peget på som forudsætningen for en langtidsplanlægning.

Jeg vil gerne have lov til at vende tilbage til dette problem i forbindelse med de foreslåede bestemmelser om hele den tekniske side af sagen. Jeg skal her blot pege på, at der er tale om et forslag, der giver mulighed for at opfylde de forventninger, man nærer til en langtidsplanlægning. Jeg tænker på forslaget bestemmelse om, at rammen for den kommende tids byggeri fastsættes for en periode af tre år ad gangen, således at man ved udløbet af det første år, d. v. s. 1959-60, fastsætter rammen for den påfølgende 3 års periode, d. v. s. indtil den 31. marts 1963, og herefter yderligere for et år, således at man stadig er 3 år forud.

Jeg tror, jeg har alle interesserede bag mig, når jeg takker ministeren for denne nydannelse. Men når vi kommer til den foreslåede finansieringsform, ja, så må jeg erkende, at her er et område, hvor vi ikke har meget erfaringsmateriale. Man har ganske vist i bemærkningerne sagt, at man har støttet sig på den betænkning, der blev afgivet i januar 1947 angående et tredjeprioritetsinstitut, men det ligger helt uklart, i hvilken udstrækning man har tænkt på at oprette finansieringsinstitutter, og hvorvidt de skal oprettes for særlige arter af byggeri og måske for særlige geografiske områder.

Som man vil vide, kan institutterne dels yde almindelige lån op til 75 pct. af panteværdien, dels lån mod statsgaranti; også her kan man yde lån fra 75 pct. og op efter.